

נשים וטכנולוגיות רפואיות

יוני- יולי 2010 | מס' 2

אשה לאשה- מרכז פמיניסטי חיפה

www.isha.org.il

Wmt.isha@gmail.com

רחוב ארלוזורוב 118, חיפה.

שלום רב

במהלך חודש מאי אושרה בוועדת הבריאות של הכנסת הצעת חוק תרומת ביציות, והיא עומדת כעת בפני הגשה למליאה לקריאה שניה ושלישית. במידה והצעת החוק אכן תעבור, נעמוד כולנו בפתחה של תקופה חדשה של היחסים העדינים שבין רפואה, צריכה וחברה, תקופה שתציב בפנינו אתגרים רבים ובה שאלות שנדונו עד כה באופן תיאורטי בלבד יהפכו למציאות. יש שיראו בחוק תקווה לנשים, יש שיראו בו מקור לרווחים. פני המציאות תלויים באופן בו נצליח להרחיב את הדיון בפנים שונים שלה, בו נלמד את גבולותיה החדשים כמו גם את האפשרויות שנפתחו בפנינו ואת הדרכים בהן ייושם החוק. אנו, בפרויקט נשים וטכנולוגיות רפואיות, נשמח לשמוע מכם עצות, תובנות והערות לגבי החוק ויישומו, שיסייעו לנו בשרטוט "התמונה הרחבה" באופן מעמיק ומושכל להמשך עבודתנו.

מין, מגדר וסכין הניתוחים ענת גרינשטיין

"העובדה שמין נחשב למשתנה ביולוגי מכניסה את השיח הרפואי לתמונה. במקרים שבהן האבחנה הברורה בין זכר לנקבה מתערערת, כמו במצבים של אינטרסקס או טרנסג'נדריות נחלץ השיח הרפואי על שלל הפרוצדורות שלו לעזרה ומעניק פין לכל ילד ופוחל לכל ילדה. טיפול הורמונאלי, ניתוח קטן (או כמה) והסדר מושב על כנו, אפשר לנשום לרווחה. ההנחה שאי השתייכות למין ברור (או אי התאמה בין 'מין' ל'מגדר') היא פתולוגית מבוססת על עירוב של שני מודלים של 'נורמליות'. במודל הרפואי תהליכים נורמאליים הנם תהליכים מקדמי חיים, ותהליכים פתולוגיים הינם תהליכים מונעי חיים שיש להתערב בהם, לשלוט בהם ולשנות אותם".

להמשך קריאה [מין, מגדר וסכין הניתוחים](#)

"הרדיפה אחרי התינוק המושלם" גומר בן משה

"משימת ההריון הולכת ונעשית מורכבת יותר ויותר, היות שכולנו מחפשים את התינוק המושלם והמיטבי. יחד עם הטכנולוגיות ההולכות ומתפתחות, מתפתחת תעשיית בדיקות, שהיא גם נדרשת וגם מגלגלת סכומי עתק. כחברה, איננו מוכנים לקבל עוד כי יתכנו פגמים, מומים או שוני. לכן, הפסקות הריון, בגין מומים חיצוניים, לעתים "פעוטים", ממשיכות להתבצע. כמיילדת המלווה גם נשים בתהליכי הפסקות הריון יזומות, אני רואה את הסבל של נשים שבחרות להפסיק הריון "לא מושלם"... ואני שואלת מהי הנוסחה הנכונה עבורן?"

להמשך קריאה ["הרדיפה אחרי התינוק המושלם"](#)

על העלאת הגיל/רווחים חדוה אייל

חוק תרומת ביציות כפי שאושר בוועדת הבריאות בכנסת יאפשר לראשונה לנשים עד גיל 54 להרות באמצעות תרומת ביציות, זאת למרות ששבועיים לפני כן סעיף מגבלת הגיל נקבע לגילאים 18-51. מה גרם לחברי הכנסת לשנות את דעתם? כיצד זה שכל דרישה לדיון או שינוי על סעיפי החוק האחרים, בנושאים כמו סחר, מעמד הילד ועוד, לא נענתה, ואילו סעיף מגבלת הגיל נפתח ושונה? הצעת החוק אמנם אושרה באותה פגישת וועדה, אך קשה לומר שהיא לוותה בהרגשה של התרוממות רוח, או התגברות על מכשולים, כפי מראית העין שביקש יושב ראש הוועדה לשוות לה. הדרך בה שונתה ההצעה ובה נוהל הדיון, מעלה ללא ספק שאלות כבדות לגבי האופן בו מתקבלות החלטות בכנסת.

ביו-אתיקה וטיפול הפרייה חוץ גופית ד"ר הילה העליון

"בעוד עבוד קבוצה מסוימת של נשים הופך הרופא המטפל לסמכות עליונה (עד כד י פיתוח תלות מוחלטת), קיימת קבוצה אחרת של נשים שעסוקה באיתור ידע עצמאי, המאפשר לנשים אלו לקיים משא- ומתן מול הרופאים המטפלים. הבדלים אלו בין סגנונות ההתנהלות במרחב הטיפולי, נוגעים לצורך לבחון מחדש גם את קבלת ההחלטות ביחס לנשים מטופלות (למשל, להכיר בכך שקבוצת נשים מסוימת תבכר לעבור במהרה מסבב טיפולי אחד למשנהו, בעוד קבוצת נשים אחרת תבכר לבצע הפסקות). לעניות דעתי, היבטים אלו ועוד, קשורים ל"שימוש מוסרי באמצעים העומדים לרשות המדע".

להמשך קריאה [ביו-אתיקה וטיפול הפרייה חוץ- גופנית](#)

הדרך לאמהות עמדתה של מטופלת פריון

"הדרך שלי לאמהות מתמשכת והיא פתלתלה, אבל יחד עם זה ברור לי שהיא תגיע לסיימה החיובי ושאיזנה לחבוק ילד/ה. אלא שהדרך אינה דרך אחת ולי אישית ברור שיש תחנות שאני לא מוכנה לעבור דרכן ויש אחרות שאני דווקא מחייבת את עצמי לעצור בהן, למרות שזה אולי מתנגש ברצונות ובכמיהות הבסיסיים שלי. במצב הדברים היום, אני כשלעצמי לא אבחר באופציה של תרומת ביצית גם אם זו תישאר האפשרות האחרונה עבורי לחוות הריון ולידה. המטרה שלי היא אמהות ולא הריון, ואת זו אוכל לממש גם בדרכים אחרות. אני לא יכולה להשתחרר מההרגשה כי השתתפות שלי בתהליך תרומת ביציות בחו"ל כיום עשויה בהחלט להיות חלק ממערכת מסחרית שעלולה לנצל את הנשים התורמות.."

להמשך קריאה [הדרך לאמהות / עמדתה של מטופלת פריון](#)

סחר בביציות הוא סחר באיברים

במסגרת פעילותינו להעלאת מודעות בנושא סחר בביציות, כחלק מהתופעה המתפשטת של סחר באיברי אדם, הדפסנו סטיקרים עם הכתובית- סחר בביציות הוא סחר באיברים. למעונייני/ות ניתן להשיג במשרדינו שבאשה לאשה.

סחר בביציות
הוא סחר באיברים
WWW.ISHA.ORG.IL

אירועים קרובים מטעם פרויקט נשים וטכנולוגיות רפואיות

חגיגת ספר

Embodying Culture

מפגש עם ציפי עברי לרגל צאת ספרה

יום חמישי, 10.6 בשעה 20:00 בבית אשה לאשה, רחוב ארלוזורוב 118, חיפה

הקדמה וברכות: עמליה סער

הספר מסכם מחקר אתנוגרפי לגבי חווית ההריון בישראל וביפן, תרבויות עתירות טכנולוגיה.

המחקר חושף הבדלים תרבותיים גדולים במשמעויות שנשים ורופאים מעניקות להריון

ולטכנולוגיות רפואיות בישראל וביפן ואת ההשפעה של הקשרים תרבותיים על חווית ההריון

ועל אופי השימוש בטכנולוגיות רפואיות.

על הספר: http://rutgerspress.rutgers.edu/acatalog/Embodying_Culture.html

הבית הפתוח ופרויקט "נשים וטכנולוגיות רפואיות" של "אשה לאשה":

הזמנה לדין פתוח על הורות כמזרן

בשנים האחרונות אנו עדים/ות לרצון גדל והולך של רבים ורבות מאיתנו בקהילה הגאה במימוש הורות. בין האופציות למימוש ההורות ישנן כמה המעלות מספר סוגיות אתיות. אנחנו מבקשות/ים לנצל את ההזדמנות כדי להכיר את הנושא מקרוב, לפזר ולו במעט את הערפל וחוסר הבהירות. הבמה היא קודם כל שלכם/ן. לחלוק את המחשבות, התהיות והלבטים ביחד. אתם/ן מוזמנים/ות לשיחה על פערים כלכליים, בחירה חופשית, הזכות להורות, סחר, מעמד הנשים בחברה ועוד. המפגש יתקיים ביום שלישי 22.6. בשעה 19:00 בבית הפתוח בירושלים פרטים נוספים בהמשך

על הפרויקט

הפעילות של "אשה לאשה" בנושא טכנולוגיות רפואיות נולדה מתוך הכרה בכך שלצד הפיתוחים המדעיים בתחומי הרפואה והפריון, יש לוודא כי ההשלכות החברתיות, כלכליות ואתיות נלקחות בחשבון, כמו גם שמירה על מעמדן של נשים וזכויותיהן הבריאותיות.

זהו פרויקט ייחודי מסוגו שמטרתו לפתח מעורבות חברתית ודין פמיניסטי בנושאים המערבים מדע וחברה. בין הנושאים בהם אנו עוסקות ומבקשות לפתח חשיבה ביקורתית על תחום "תרומת" ביציות והחשש מסחר, אמצעי מניעה, פונדקאות, שיבוט ועוד. מטרת הפרויקט:

* אנו מבקשות לקדם מעורבות ציבורית בכלל ומעורבות נשים בפרט בתחומי הרפואה והמדע, ולפעול למניעת כל שימוש שיש בו ניצול של גוף אשה או איש.

* אנו שואפות לקדם שיח בין מדע וחברה, הכולל קשת רחבה של שיקולים ודין מעמיק על ההשלכות החברתיות האתיות והכלכליות, שבצד קדמה מדעית.

* אנו מאמינות ביצירת שינוי על ידי סולידאריות בין קבוצות שונות ויצירת קואליציות הפועלות לקידום זכויות נשים ואדם בנושאים המערבים מדע ורפואה

www.isha.org.il

אנו מזמינות אתכם להמשך קריאה על פעילותנו באתרנו

